

Fremsat den 27. februar 2020 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om tydeliggørelse af sociale mediers ansvar i forhold til at fjerne ulovligt indhold

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne administrative ændringer, der kan sikre, at sociale medier pålægges et direkte ansvar for at monitorere, anmelde og fjerne visse typer af ulovligt indhold, som offentliggøres på mediernes platforme. Det samlede regelsæt skal tage højde for beskyttelse af ytringsfriheden, indeholde forbehold, der skal beskytte mod overmoderation, og indeholde følgende delelementer:

- Sociale medier pålægges at fjerne indhold, der er ulovligt efter straffelovens § 100, § 101 a, stk. 2, § 123, § 136, stk. 1, § 232, § 235, § 260, § 264, § 266 eller § 281, hvis de selv opdager det eller modtager en anmeldelse fra en bruger. I tilfælde, der omhandler øvrige paragraffer, er mediet udelukkende pålagt indgriben ved pålæg fra myndighederne.
- Der fastsættes specifikke tidsfrister for, hvor hurtigt et socialt medie skal fjerne forskellige typer af ulovligt indhold med sanktioner for manglende overholdelse af fristerne.
- I tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt konkret indhold overtræder straffeloven, bør hensynet til ytringsfriheden veje tungt.
- Der indføres en klagemulighed, der gør det muligt for brugere af et socialt medie at klage over ulovligt indhold via NemID og en anden valideringsmulighed for børn under 15 år. Klagemuligheden skal også gælde for brugere, der mener uretmæssigt at have fået fjernet lovligt indhold med den begrundelse, at det var ulovligt.
- Der oprettes en uvildig kontrolinstans, der kan føre tilsyn og komme med udtalelser om, hvorvidt sociale medier beskytter brugerne tilstrækkeligt mod ulovligt indhold og spredningen af dette. Kontrolinstansen skal også medtage hensyn til ytringsfriheden og sikre, at sociale medier ikke overlæg overimplementerer og sletter indhold, der er beskyttet af den almene ret til at ytre sig. Det kan overvejes, om denne skal finansieres af de sociale medier selv.
- Der lægges afgørende vægt på, at både de sociale medier og kontrolinstansernes udøvelse af ovenstående er transparent og åben for offentligheden.

Bemærkninger til forslaget

En lang række sager har de seneste år vist, at der er behov for bedre beskyttelse mod ulovligt, skadeligt og krænkende indhold på de sociale medier: live-streaming af terror, massedelinger af dybt krænkende sexvideoer og opslag, der opfordrer til vold mod minoriteter, er blot nogle eksempler. Alligevel har vi i Danmark endnu ikke en klar lovgivning, der definerer, hvem der har ansvaret for indholdet på de sociale medier. Forslagsstillerne mener, det er rimeligt, at de sociale medier selv pålægges et entydigt ansvar for at hindre og stoppe lovbrud og krænkelse, der sker via deres medie. Dette ansvar bør ikke alene placeres på de enkeltpersoner, som bliver ofre for, at andre offentliggør og deler eksempelvis ulovlige og krænkende billeder.

Flere lande har allerede valgt at lovgive for at bekæmpe ulovligt og skadeligt indhold, der spredes via de sociale medier. Tyskland vedtog eksempelvis i 2018 en lov, der forpligter de sociale medier til at fjerne ulovligt indhold inden for 24 timer efter modtagelsen af en skriftlig henvendelse fra en bruger. Hvis de sociale medier ikke lever op til loven, kan det medføre anseelige bøder. Frankrig, Australien og Storbritannien har ligeledes vedtaget lovgivning på området (»Analyse af de sociale mediers ansvar«, Digitalt Ansvar, august 2019). Forslagsstillerne mener derfor, det er på tide, at vi også i Danmark vedtager lovgivning, der effektivt forpligter de sociale medier til at tage ansvar for at forhindre, at ulovligt og skadeligt indhold spredes.

Det er forslagsstillernes grundlæggende holdning, at hensynet til ofrene for spredningen af ulovligt indhold er så alvorligt, at der påhviler Folketinget et direkte og uafviseligt ansvar for at gribe ind.

Sideløbende med det åbenlyse behov for regulering og placering af ansvar kommer dog et hensyn til ytringsfriheden, som der generelt er taget alt for lidt hensyn til i de lande, der har været på forkant med behovet for regulering. FN har eksempelvis opfordret nationer til at medtage hensyn til ytringsfriheden, når de regulerer sociale medier.

I Tyskland har vi samtidig set eksempler på sager, hvor tyske domstole har pålagt Facebook at gendanne en slettet brugerprofil, da indgrebet over for brugeren ikke var beretti-

get, under hensyn til ytringsfriheden (»Inverting the Expected order of Things, German Court orders Facebook To Reinstate 'offensive' content«, www.techdirt.com, den 18. april 2018). Der påhviler samtidig delstaterne et presserende ansvar for at sikre, at al lovgivning, der omhandler sociale mediers moderation, overholder alle hensyn til menneskerettighederne, herunder retten til at ytre sig.

Når de sociale medier pålægges et lovpligtigt ansvar for at fjerne ulovligt indhold, reagerer de desværre ofte med grønthøstermetoden og bruger upræcise algoritmer og grovkornet moderation, der fjerner uskyldigt indhold. De sociale medier er for længe blevet en forlængelse af den offentlige debat og et demokratisk fælleseje. Det er derfor afgørende, at den vitale del af den offentlige samtale kan foregå sideløbende med, at der skrives ind over for lovbrud.

Dette er begrundelsen for tre af forslagens elementer: 1 at en klageinstans også skal være til rådighed for borgere, der får fjernet lovligt indhold med den begrundelse, at det er ulovligt, selv om det ikke var tilfældet, 2 at den uvildige kontrolinstans skal føre tilsyn dermed, og 3 at hele processen skal være transparent, så vi i fællesskab kan fortsætte med at regulere dette nye grænseområde i vort samfund på en måde, der sikrer en hensigtsmæssig balance mellem hård proces mod ulovligheder og fastholdelse af ytringsfriheden.

Der er ligeså taget hensyn til beskyttelse af ytringsfriheden i det udvalg af konkrete paragraffer, der ønskes omfattet af lovgivningen. Der er tale om § 100: tilskyndelse til fjendtlige forholdsregler mod Danmark, § 101 a, stk. 2: tilskyndelse til at tilslutte sig fjendtlige styrker i konflikter, § 123: trusler mod vidner, § 136, stk. 1: tilskyndelse til at begå en forbrydelse, herunder terror, § 232: blufærdighedskrænkelser, § 235: deling af børnepornografi, § 260: ulovlig tvang, § 264 d: videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold, § 266: trusler, samt § 281: afpresning.

Den konkrete udformning af lovgivningen og eventuel finansiering skal forhandles af de af Folketingets partier, der måtte ønske at være en del af processen.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tydeliggørelse af sociale mediers ansvar i forhold til at fjerne ulovligt indhold.

(Beslutningsforslag nr. B 116)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.